

ІНСТИТУТ
ЕВОЛЮЦІЙНОЇ
ЕКОНОМІКИ

ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

місячний огляд

Липень 2013

У липні спостерігалось уповільнення позитивної динаміки депозитів у нацвалюті – зростання на 1,9% до 376,8 млрд. грн., водночас середньомісячна ставка за ними скоротилася з 9,7% у червні до 9,3% у липні. Валютні вклади зросли на 0,9% до 246,6 млрд. грн. **Загальний рівень депозитів** у липні зріс на 1,5% до 623,5 млрд. грн.

Середньомісячна ставка за депозитами у нацвалюті зменшилася – з 9,7% у червні до 9,3% у липні, у іновалюті – з 5,7% до 5,4% відповідно.

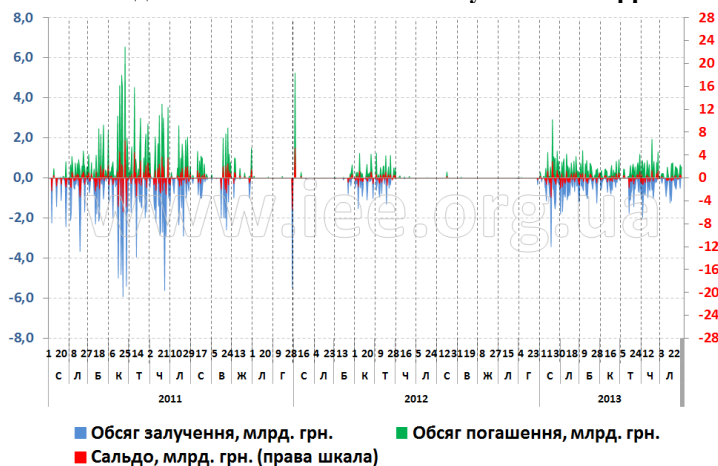
Середньомісячна ставка за кредитами в нацвалюті зросла з 15,3% у червні до 15,7% у липні, в іноземній знизилася – з 9,9% до 9,3% відповідно. Такий рівень ставок не відповідає потребам економіки (рентабельність операційної діяльності підприємств за січень–березень 2013 року становила 1,8%).

Грошова маса зросла на 1,7% до 850,3 млрд. грн.

НБУ знизив обсяги мобілізаційних операцій (на 8,1 млрд. грн. у липні проти 11,7 млрд. грн. у червні)¹, збільшив загальний обсяг рефінансування (4,4 млрд. грн. у липні проти 1 млрд. грн. у червні), у тому числі кредитів, шляхом проведення тендера (1,7 млрд. грн. у липні проти 0,2 млрд. у червні) та прямого репо (2,7 млрд. грн. у липні проти 0,8 млрд. грн. у червні).

Зважаючи на скорочення обсягів мобілізації коштів, від'ємне сальдо за ними знизилася на 45% до 0,3 млрд. грн.

Динаміка мобілізаційних операцій НБУ та їхній вплив на ліквідність банківської системи у 2011–2013 рр.

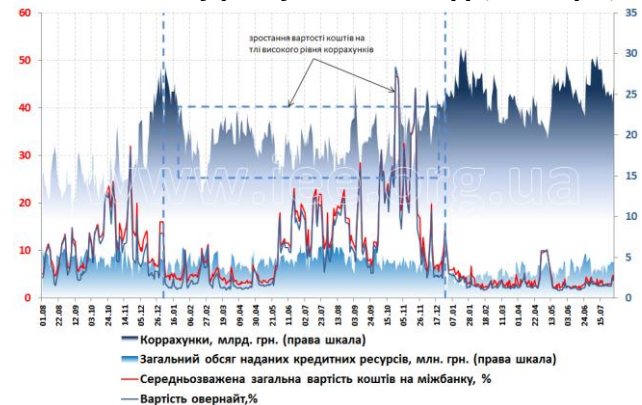
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

За підсумком місяця додатне сальдо кредитів рефінансування шляхом проведення тендера зросло з 0,2 млрд. грн. у червні до 1,6 млрд. грн. у липні в основному за рахунок надання 10.07.2013 річного кредиту обсягом 1,5 млрд. грн.

Упродовж місяця **коррахунки** знаходилися на відносно високому рівні (23,9–29,7 млрд. грн.).

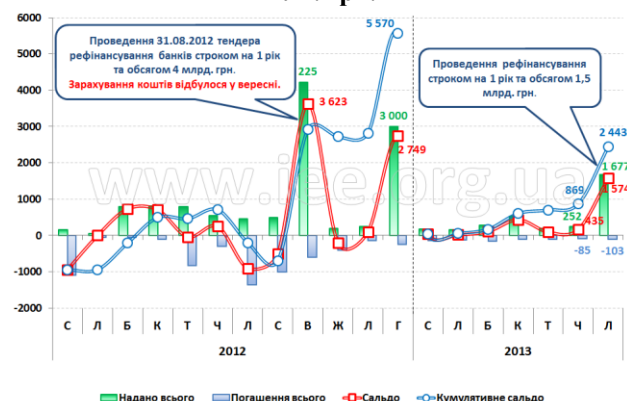
Одночасно слід зазначити, що протягом місяця їхня динаміка була неоднорідною – починаючи з другої половини місяця, спостерігалось скорочення їхнього загального обсягу (до 26 млрд. грн.), що відповідним

Динаміка коррахунків та вартості коштів на міжбанківському ринку в 2011–2013 рр., млн. грн., %

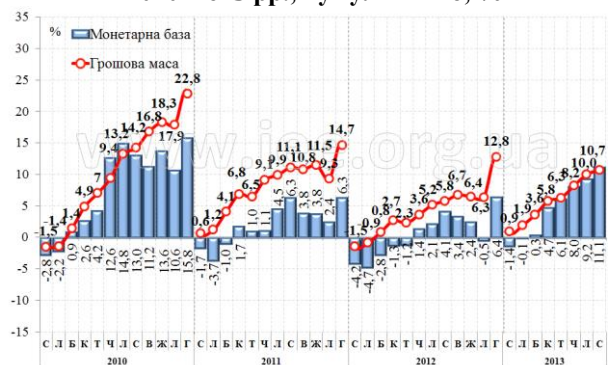
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Обсяги наданих коштів, коштів до погашення та сальдо кредитів рефінансування у 2012–2013 рр., млн. грн.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка монетарної бази та грошової маси в 2010–2013 рр., кумулятивно, %

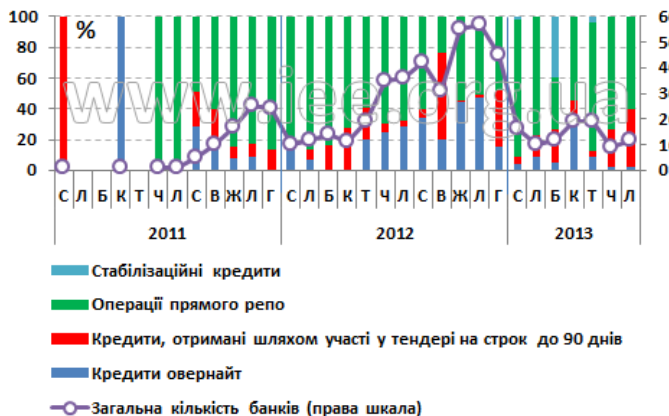
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

¹ Без урахування депозитних сертифікатів овернайт

чином відобразилося в певному зростанні вартості коштів (середньозважена ставка **овернайт** зросла з 3,6% на кінець червня до 4,4% на кінець липня).

Питома вага кредитів овернайт у загальному обсязі інструментів рефінансування НБУ, зважаючи на достатній рівень ліквідності, залишилася на рівні червня – 2%.

Питома вага інструментів рефінансування в його загальному обсязі та загальна кількість банків у 2011–2013 рр., % та од.

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Таким чином поступове незначне зниження коррахунків впродовж місяця значного негативного тиску на ставки не здійснювало.

Зростанню ліквідності сприяло також активне використання НБУ **фондового каналу** – операції на відкритому ринку з чистої купівлі НБУ ОВДП на свій баланс становили 4,3 млрд. грн.

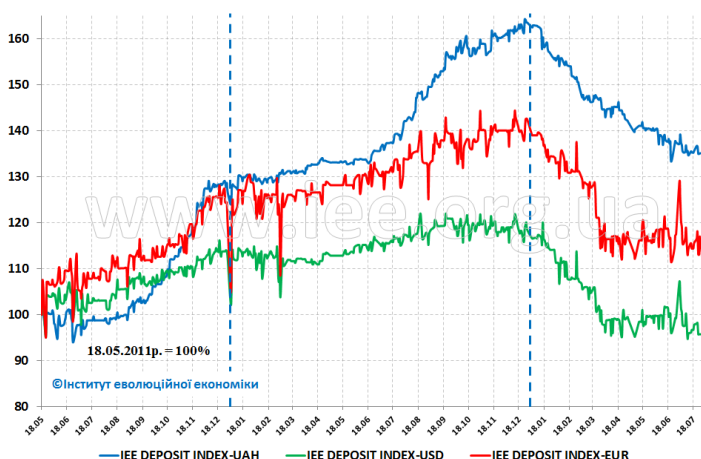
Рух **бюджетних коштів** на відміну від попередніх місяців, зважаючи на незначне зростання їхнього обсягу на рахунку в НБУ (лише на 0,1 млрд. грн.), не мав значного впливу на динаміку основних показників грошово-кредитного ринку.

З точки зору розміщення в структурі монетарної бази відбулися такі зміни:

- зростання **готівки поза банками** на 2% до 224,4 млрд. грн.;
- скорочення залишку **обов'язкових резервів на окремому рахунку в НБУ** – на 21,5% до 5,1 млрд. грн.

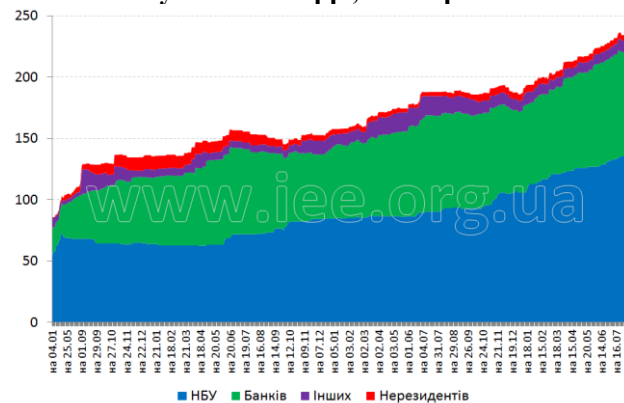
Зважаючи на зазначене, монетарна база зросла на 1,1% до 278,9 млрд. грн.

Динаміка індексів IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR у 2011–2013 рр., %

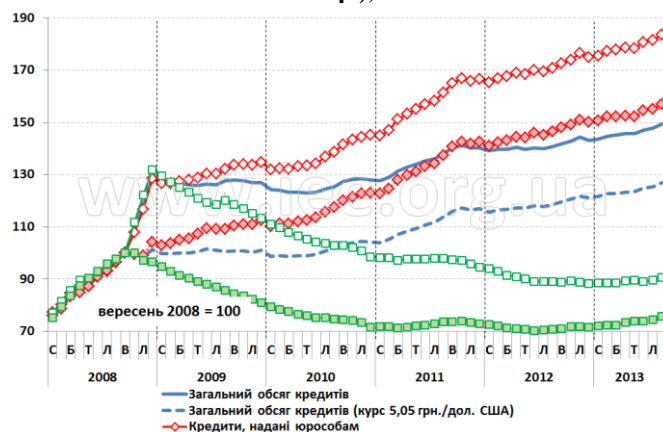
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

ОВДП, які знаходяться в обігу, за сумою основного боргу в розрізі утримувачів у 2011–2013 рр., млн. грн.

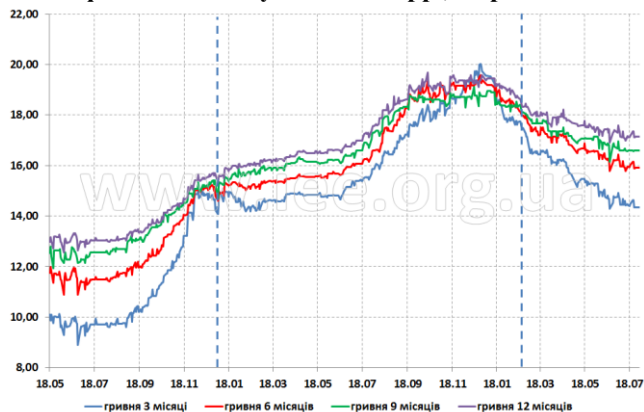
Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка кредитування у 2008–2013 рр. (з урахуванням та без урахування девальвації гривні в 2008 р.), %

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

Динаміка українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб² у 2011–2013 рр., % річних

Джерело: НБУ Розрахунки: ІЕЕ

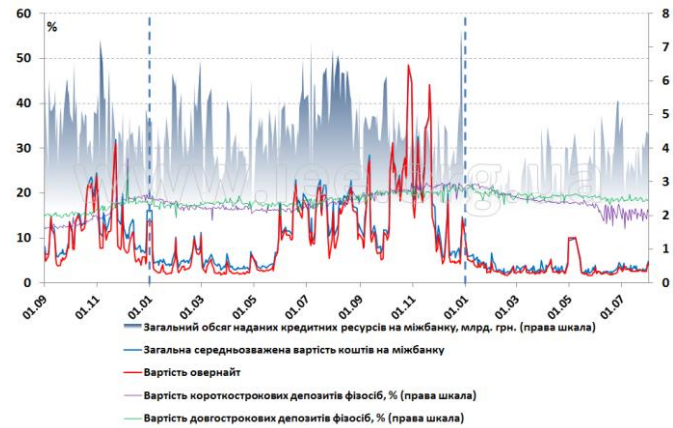
² Компанія Thomson Reuters розраховує індикативну ставку «Український індекс ставок за депозитами фізичних осіб» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) за методикою, розробленою спільно з Національним банком України, на основі номінальних ставок ринку депозитів фізичних осіб, які оголошуються провідними учасниками українського ринку банківських депозитів фізичних осіб.

**Значення та зміна IEE DEPOSIT INDEX* у розрізі валют
станом на 01.08.2013**

Індекс	Значення, %	Зміна за місяць, в.п.	
IEE DEPOSIT INDEX-UAH	135,1	-2,4	↓
IEE DEPOSIT INDEX-USD	95,7	-3,5	↓
IEE DEPOSIT INDEX-EUR	112,7	-4,8	↓

* Індеси IEE DEPOSIT INDEX-UAH, IEE DEPOSIT INDEX-USD, IEE DEPOSIT INDEX-EUR розраховуються IEE на основі інформації, яка оприлюднюється НБУ щодо рівня депозитних ставок (за розрахунками агентства Thomson Reuters) як кумулятивні показники динаміки середнього рівня ставок строком 3, 6, 9 та 12 місяців у розрізі валют (гривня, долар США та євро) «[Українського індексу ставок за депозитами фізичних осіб](#)» (Ukrainian Index of Retail Deposit Rates, або UIRD) відносно 18.05.2011 – початку розрахунку UIRD.

**Динаміка вартості коштів на міжбанку та вкладів
фізичних осіб у 2011–2013 рр., %**

Джерело: НБУ Розрахунки: IEE

© 2011 [Інститут еволюційної економіки](http://www.iee.org.ua). Всі права захищені.

Цей документ надається винятково як інформація.

Дані публікації в жодному разі не претендують на всеосяжний і повний аналіз ринку. Будь-які думки, висловлені в цьому звіті, мають суб'єктивний характер і можуть відрізнятися від точки зору інших структурних підрозділів Інституту еволюційної економіки в зв'язку з використанням різної методології, підходів і припущень при проведенні аналізу. Всі точки зору і думки (включаючи затвердження та прогнози) належать тільки Інституту еволюційної економіки і можуть бути змінені без попередження або повідомлення. Представлені в документі думки виражені з урахуванням ситуації на дату виходу матеріалу.

Ми не стверджуємо, що наведена інформація й думки правильні або представлені повністю, однак вони базуються на даних, отриманих з надійних джерел.

Дані публікації в жодному разі не покликані виступати в ролі керівництва до прийняття рішень та рекомендацій до купівлі або продажу валюти, цінних паперів тощо, оскільки мають суто ознайомчий характер. Автори не несуть жодної відповідальності або зобов'язань щодо збитків через прийняті на основі даних публікацій рішення.

Несанкціоноване копіювання, розповсюдження, а також публікацію цього документа в будь-яких цілях заборонено.

Інститут еволюційної економіки
<http://www.iee.org.ua>

Директор
[Макаренко Ігор Петрович](#)

Аналітик
[Острокоморець Олег Олегович](#)

Літредактор
[Козичко Валентина Миронівна](#)